

DUNDO MAROJE

PISATELJ

Marin Držić se je rodil leta 1508 v Dubrovniku. Družina Držić ni imela sreče v trgovskih poslih in je gospodarsko propadla, to pa je imelo tudi velik vpliv na Držićovo življenjsko pot. Leta 1538 je dobil štipendijo, da se je lahko odšel šolat v Toskano, v katero so prihajali študentje iz cele Evrope. Tukaj se je začel ukvarjati tudi z gledališčem. Od leta 1548 do leta 1562 je živel v Dubrovniku. To je čas njegovega plodnega književnega ustvarjanja. V življenju je menjal veliko poklicev.

Pisal je pesmi in pastore, najbolj pa je zaslovel s komedijami. Njegove najbolj znane komedije so: Skopuh, Tripčce de Utoľče in Dundo Maroje.

Marin Držić je umrl maja leta 1567 v Benetkah.

VSEBINA

Dundo Maroje je bil star in domišljav dubrovniški trgovec. Bil je zelo bogat, a varčen in skop. Denar mu je bil najpomembnejši na svetu. Svojemu sinu Maru je dal 5000 dukatov, da bi v Italiji obiskal vsa važna trgovska mesta in postal trgovec. Iz Dubrovnika bi najprej odšel v Jakin in kasneje iz Jakina v Firenze. V kolikor bi mu šlo dobro naj bi odpotoval tudi v Sofijo. Na tak način je pohlepni oče mislil, da bo tudi sin Maro obogatel.

Toda Maro, ki je bil zelo zapravljiv ni poslušal očeta in je iz Jakina odšel v Rim in ne v Firenze. V Rimu je živel kot bogataš, z imenom Marin. Spoznal je lepo kurtizano Lauro v katero se je tudi zaljubil. Laura se je prav tako priselila iz Hrvaške. Njeno pravo ime pa je bilo Mandalijana Tudšek. Bila je željna ljubezni in navajena razkošnega življenja. Njeni oboževalci so bili bogati mladeniči, od katerih je pričakovala, da so zanjo pripravljeni porabiti veliko svojega denarja. Tudi Laura se je zaljubila v Mara, vendar pa je v resnici bolj ljubila njegov denar in lagodno življenje, ki ji ga je omogočal. Z očetovim denarjem ji je kupoval bogata darila in kmalu je porabil ves denar.

Ko je oče Maroje izvedel, da se njegov sin nahaja v Rimu, je s svojim slugom Bokčilom, ki ni mislil na drugo, kot na to, kje bi kaj dobrega pojedel in popil, odšel v Rim. V mestu sta srečala Tripčeta, ki ju je popeljal v gostilno in jima povedal, da je v Rimu gospod z imenom Marin, ki živi zelo razkošno. Dundo Maroje je iz opisa razbral, da gre za njegovega sina. Skupaj so odšli v četrt, kjer je stanovala Laura, ljubica gospoda Marina.

V Lauro je bil zaljubljen tudi bogat nemški plemič Ugo Tudeški. Obljubljal ji je vse, samo da bi mu poklonila malo pozornosti. Lauro je zavračala njegovo pozornost, saj je mislila, da je Marin bogatejši od njega.

Laurina služabnica Petrunjela se je pogovarjala s Pometom, služabnikom Ugota Tudeškega. Od njega je izvedela, da je po Marina prišel oče, ki ga želi odpeljati iz Rima nazaj v Dubrovnik. Povedal ji je tudi, da je Marin brez denarja in da bi za Lauro bilo boljše, če bi se ogrela za njegovega gospodarja. Petrunjela mu je obljubila, da bo poskusila vplivati na svojo gospodarico.

V Rimu je Mara iskala tudi njegova zaročenka Pera, ki je bila preoblečena v moškega in njegovi trije prijatelji iz Dubrovnika, Niko, Vlaho in Pijero. Dundo Maroje se je s pomočjo Tripčeta končno srečal s sinom in ga seveda takoj vprašal, kje ima 5000 dukatov, ki mu jih je

dal. Maro je bil razočaran, ker ga je oče najprej vprašal po denarju, namesto da bi vprašal kako se počuti in ali je zdrav. Očetu ni upal priznati, da je zapravil ves denar. Presenečeno je pogledal očeta in dejal, da ga je verjetno s kom zamenjal, saj ga on ne pozna. To je Dundo Maroja tako razjezilo, da je začel z nožem groziti sinu. Zaradi napada so ga odpeljali v zapor.

Njegov služabnik Bokčilo je v tem času ostal čisto sam. Taval je po mestu, kjer je srečal starega znanca Pometa, s katerim sta se poznala že iz Dubrovnika, zato mu je Bokčilo izpovedal nesrečo, ki ga je zadela. Pomet, služabnik Uga Tudeškega, je Bokčilu svetoval, naj obišče Lauro in ji pove, da je Dundo Maroje v Rim pripeljal blago velike vrednosti. Njun pogovor je slišal Popiva, ki je svojemu gospodarju Maru svetoval, da si od Laure sposodi 3000 dukatov. Z izposojenim denarjem naj odkupi blago od očeta, tako da bo ta mislil, da je sin uspešen trgovec. Laura je bila seveda, zaradi zaslepljenosti z Marinovim bogastvom, takoj pripravljena posoditi denar.

V tem času sta se srečali tudi Petrunjela in Marova zaročenka Pera. Pera je Petrunjeli povedala, da je z Marom zaročena že 3 leta.

Maro se je ponovno srečal z očetom, ki je bil že izpuščen iz zapora. Za srečanje z očetom se je oblekel v skromna oblačila in očetu razlagal, da v mestu živi nekdo, ki mu je zelo podoben, vendar pa je velik bahač in živi na zelo visoki nogi. Sam se je očetu prikazal kot bogat in vzoren meščan, vendar skromen in pošten trgovec. Oče se je delal, da sinu vse verjame, samo da je iz njega izvlekel 3000 dukatov. Na koncu je Mara ogoljufal, tako, da je ostal brez denarja in blaga.

Petrunjela je svoji gospodarici Lauri takoj povedala, da je izvedela, da jo je Marin prevaral, ko mu je dala 3000 dukatov, saj je v resnici ni tako bogat kot zgloda, v Rimu pa ga išče tudi njegova zaročenka Pera, s katero je zaročen že 3 leta.

Ko je Laura ugotovila, da jo je Marin prevaral se je ogrela za Uga Tudeškega, saj ji je ta ponujal toliko dukatov kolikor jih želi, samo da bi postala njegova žena.

Na koncu se vsi znajdejo na istem kraju. Po številnih komičnih zapletih se komedija konča v splošno zadovoljstvo vseh, po zaslugi njihovih služabnikov, ki so vedno dobri svetovalci svojim gospodarjem, predvsem zaradi lastnih koristi. Najbolj prebrisan je seveda Pomet, ki vse skozi poskuša speljati vodo na svoj mlin, tako da Lauri odkrije resnico o Maru, da bi se le ta poročila z njegovim gospodarjem.

Čeprav se zaključek komedije ni ohranil, se predvideva srečen konec.

Maro se z zaročenko Pero vrne v Dubrovnik. Tudi z očetom se pobota. Ugo Tudeški zasnuje Lauro, katera nenadoma izve, da je v resnici Nemka, ki je po očetu podedovala veliko bogastvo. Tudi Dundo Maroje je srečen, saj mu je uspelo povrniti svojih 3000 dukatov. Petrunjela pa med snubcema Pometom in Popivo izbere Popiva.

Dundo Maroje je komedija 16. stoletja, ki v svojem delu prikazuje nasprotja med starejšo in mlajšo generacijo. Starejšo generacijo predstavlja Dundo Maroje, mlajšo pa njegov sin Maro. Tema dela je še danes aktualna, saj menim, da nam je pisec želel podati sporočilo, da ni dobro biti zapravljiv in lahkomišeln kot Maro, pa tudi ne skop in pohlepen kot Dundo Maroje.